

„FÉLJÉTEK AZ ISTENT, ÉS NÉKI ADJATOK DICSŐSÉGET!” (Jel. 14: 7) SOLI DEO GLORIA!

RADOSTYÁNI SION

A RADOSTYÁNI EGYHÁZ LAPJA * I. ÉVFOLYAM 4. SZÁM * 1994. SZEPTEMBER * SZERKESZTŐ: VÁRADY ZSOLT

A TARTALOMBÓL: Levél az olvasóhoz * Konfirmáció – 1994. * Reményik Sándor: A templom és az iskola * A déli harangszó * Dr. Karácsonyi János: Községünk története III. rész * Gyermekainknak * Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg (részlet) * Magyar szemmel * Csorba Csaba: Világháborútól világháborúig * Gyülekezeti hírek, hirdetések. *

Konfirmációi csoportkép 1994.

A képet a nagy eső miatt a templomban készítettük. A képen lévők nevei egy sorban: Balázs Angéla, Oláh Emese, Goór Valéria, Szabó Erika, Fónagy István, Várady Zsolt lp., Demjén Andrea, Demjén Gábor, Pogonyi Jácint, Hrabovszki Barnabás, Kapaló Norbert, Oláh Zsuzsa, Pogonyi Attila, Soós Gergő. A gyerekek kezükben az egyházközség ajándékát tartják, Várady József felügyelő, kondói lelkipásztor Tiszáninnen református templomai című könyvét. (Fotó: Várady)

ÉREZZÉTEK ÉS LÁSSÁTOK MEG, HOGY JÓ AZ ÚR!
BOLDOG AZ AZ EMBER, AKI ŐBENNE BÍZIK. (Zsolt.34:9)

Levél az Olvasóhoz

Nyár volt. Falunkba két szakember érkezett előzetes bejelentés alapján Budapestről. A templom és a harangláb fa részeinek az állapotát vizsgálták meg, nehogy valamiképpen a szikszóinak a sorsára jussunk. A legnagyobb alaposítással végezték munkájukat. Mindent megvizsgáltak, a különleges és a falu jelképének számító haranglábát, mely egyedüli és páratlan a tágabb magyar hazában, de még a világon sincs még egy ilyen. Fajnos utolsó órájában van, ha sürgősen nem orvosoljuk a bajt. Ugyanis az egész építmény megdőlt. Szét kellene szedni, s újból felépíteni. A költségek meghaladhatják majd a két millió forintot. Ezután megnézték a templom padlását, a padokat és a padok alját. Ezeket jó állapotúnak találták. Búcsúzáskor azonban feltettek egy kérdést: Tudják-e, hogy a régi templombelső három csodálatosan szép, festett kazettája, melyek kétszázötven évesek is lehetnek, ott vannak színiükkel felfelé, a szőszékkel szembeni padsorok alatt? Nem tudtunk róla. Legalább is én nem. Pedig ez a mi örökségünk, melyet atyáinktól kaptunk, melyet annyi szeretettel és gonddal készítek, hogy szebbé tegyék az Úr házáat. És mi lábbal tiporjuk ezt az örökséget.

De van egy másik örökségünk is. Egy el nem múltó, el nem vehető, egy reménységgel és békességgel eltöltő, boldoggá tevő. Ez az, amelyet minden embernek elkészített a mennyei Atya. De ezt az örökséget, mint minden örökséget, el lehet tékozolni, el lehet veszíteni, figyelmen kívül lehet hagyni, tudomást nem venni róla ideig-óráig. Ezt csak azok kapják meg, akik Istent szeretik és parancsolatait megtartják. Vajon mi számolunk-e ezzel az örökséggel, észre vesszük-e? Vagy lábbal tiporjuk a legnagyobb és legdrágább örökséget is?...

Radostyán, 1994. szeptemberében

Várady Zolt

Lectio: 1. Zsoltár
Textus: V.Mózes 30:19-20

Radostyáni konfirmáció 1994. június 5-én délelőtt

Szeretett gyülekezet! Ünneplő ifjak! Kedves testvéreim! A hétköznapokat, nemzeti és családi gyásznapokat ünnepnapok követik az életben. Most is így van ez, hiszen ifjaink fogadalomtételének nagy napja a mai. Ünnepeünk. Velük együtt. Azt, hogy az anyaszentegyház nagykorú, felnőtt tagjai lesznek rövidesen, mikor szüleik és keresztszüleik által egykor értük és helyettük tett fogadalmukat most önként magukra vállalják és vallást tesznek Istenbe és Krisztusba vetett hitükről. Ez a konfirmáció lényege.

Sokan úgy gondolják, hogy ezzel a fogadalomtétellel valami befejeződik életükben. Úgy gondolják, hogy ez a vég, mert nem kell többé templomba menni, gyülekezeti alkalmakra járni. Merőben téves gondolat. Olyan, mintha valaki azt mondaná, hogy ma nem kell enni, mert tegnap már ettem; vagy ma nem kell iskolába mennem, mert a múlt héten voltam; vagy nem kell otthon többé segíteni, mert tegnap segítettem. Így is lehet élni, de csak ideig-óráig. Addig, amíg az éhséget elbírja az ember, addig, amíg a gyereket meg nem fegyelmezik iskolakerülésért, addig amíg el nem kergetnek otthonról lustaság miatt. Ilyen életet választ magának a balga ember.

De ti, akik az igazság ismeretére tanítottatok, konfirmandusok és akik már régebben konfirmáltak, akik e fiatalok előtt jártok példátokkal az anyaszentegyházban és az életben, akik megláttatok Isten csodáiból valamit, akik megérthettetek valamit az ő kifürkészhetetlen világkormányzó gondviseléséből, akik megtanultatok, hogy Isten törvényének a betöltése a szeretet, akik tudtok már különbséget tenni áldás és átok között, látjátok az egyik ígéreteit és a másik ítéleteit, mert mindezek előtökbe lettek adva gyermekségetektől tanításban és nevelésetekben, ti válasszátok azért az életet, hogy élhessetek mind ti, mind gyermekeitek tiveletek.

Ma jól választotok, fiatalok, ha az előtökbe tett két út közül az áldás, az élet útját, s nem a halált, az átkot választjátok.

Nem szabad azonban elfelejteni azt, hogy az élet nem egy statikus, állandósult, mozdulatlan, merev valami. Sodrása, hullámozása, örvényei, kísértései vannak, boldog és boldogtalan pillanatokkal teli. S változósága és mozgalmassága között szüntelenül a választás lehetősége előtt álltok. Minden ember előtt ott a lehetőség: Választhat jó és rossz, vagy inkább e világ és az ember tökéletlensége miatt rossz és kevésbé rossz között. Mózes ezt mondja a választott népnek: *„Válaszd azért az áldást, hogy élhess mind te, mind a te magod, hogy szeressed az Urat, a te Istenedet, és hogy hallgass az ő szavára és ragaszkodjál hozzá; mert Ő a te életed és a te életednek hosszúsága, hogy lakozzál azon a földön, mely felől megesküdt az Úr a te atyáidnak, hogy nekik adja azt.”* Én most ugyanezt neked mondom. Válaszd az életet. Válaszd az áldást, a szépet, a jót, a nemeset, Isten ismeretét, Krisztus követését. Ez az élet útja. Erre az útra kaptátok ezeket útravalónak. De ne felejtsetek el

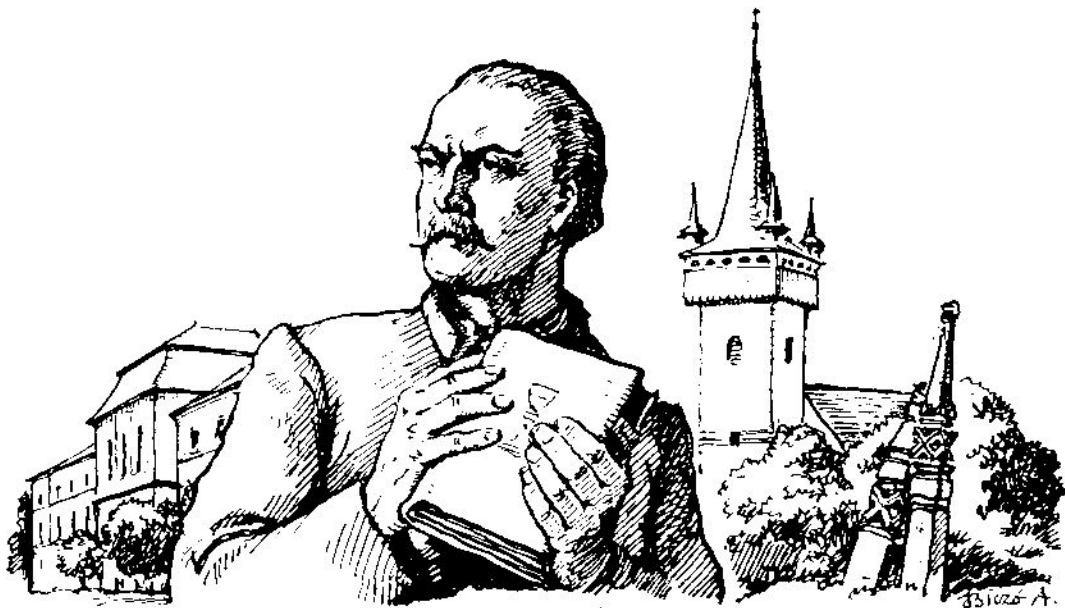
konfirmandusok, hogy mindig, minden nap döntetek kell az életben. S akik itt vagytok ünneplők most ebben a gyülekezetben, legtöbben megkaptátok ezt az útravaló csomagot. Megkaptátok 10, 20, 30, vagy még több éve. Tekintetek csak vissza elmúlt éveitekre, hogyan döntöttetek naponként. Isten ügye mellett, vagy a saját ügyetek mellett. Ha ez utóbbit választottátok Isten ügyével szemben, akkor a halált és az átkot választottátok, mert minden ember szívének gondolata gonosz az ő ifjúságától kezdve. De ha Isten ügye fontosabb volt, ha első helyre azt tettétek, akkor e mulandóság hiábavalóságából belékapaszkodhattatok Isten örökkévalóságába. Ez Krisztus követésének az útja, az ami nálatok, konfirmandusoknál éppen most kezdődik igazán. Ez az élet az, ami nem hiábavaló. Krisztus követése és a felebarát szolgálata szeretetben. Ne felejtsetek el ezt ifjak, ha elmúlik az ünnep és hazamentek innen, és emlékezzetek erre ti is szülők és keresztszülők, akik itt vagytok most. Ti is azt fogadtátok egy hasonlóan ünnepélyes napon valamikor Isten és a gyülekezet előtt, hogy egész életetekben hűséges követői lesztek Krisztusnak és odaadó, áldozatkész tagjai az anyaszentegyháznak. Vajon senki nem tette hazugsággá közöttetek ezt a szent fogadást? Vajon senki nem csúfolta meg életével, templomkerülésével Istent? Vajon mindnyájan és szüntelenül szomjúhoztatok az Isten ígétével való rendszeres élésre? Itt van az Istenhez fordulás órája, itt van az ő áldása elfogadásának az ideje, itt van az élet útja választásának nagy napja. Válaszd azért az életet, hogy élhess! Élhess hosszú ideig azon a földön, amelyet kaptál a te Istenedtől. Benne van ebben a felszólításban a szülőtisztelettől kezdve a felebarát szolgálataig sok minden. Élj így! nehogy maga az Úristen tegyen bizonyosságot ellened, mivel tudtad hogyan kellene élned és mégsem úgy éltél. Jaj annak a léleknek! Élj Istennek tetsző módon tisztességes életet, hogy hosszú ideig élhess ezen a földön.

Az izraelita ember még csak e földi életben gondolkozott. Ezért akarta ennek a határát a lehető legmesszebbre, a legvégsőkéig kitolni. Ebben látta Isten áldását megvalósulni, ezért fohászkozott azért, hogy jó vénségben és az élettel betelve szálljon majd a sírba.

Mi már tudjuk azt, hogy az élet nem ér véget a sírál. Több az élet, mint amennyi látszik.

S tudjuk azt is, hogy következetesen képtelenek vagyunk a jó és a rossz közül a jót választani. Szüntelenül átlépünk Isten törvényén és megsértjük azt. Csak egyedül Isten segítségével, Jézus Krisztus követésében választhatjuk az életet, a jót, az áldást, hogy élhessünk.

Így áldjon meg téged Isten, járj Krisztus útján igazságban, válaszd az áldást és ne az átkot, válaszd az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod, hogy szeressed az Urat, a te Istenedet, és hogy hallgass az ő szavára és ragaszkodjál hozzá; mert Ő a te életed és a te életednek hosszúsága, hogy lakozzál azon a földön, amely felől megesküdt az Úr a te atyáidnak, hogy nekik adja azt. De ne csak azon a földön, hanem majd egykor az Úristen örökségében, az ő országának el nem múló boldogságában, ahol újból együtt lesz – hisszük – ez a június 5-i ünneplő gyülekezet. Ámen.

TEMPLOM ÉS ISKOLA

Ti nem akartok semmi rosszat,
Isten a tanítók reá.
De nincsen, aki köztetek
E szent harcot ne állaná.
Ehhez Isten mindannyitoknak
Vitathatatlan jójot ad:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

Ti megbecsültök minden vendet,
Melyen a béke alapul.
De ne halljátok soha többé
Isten igéjét magyarul?!
S gyermeketek az iskolában
Ne hallja szülője szavát?!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

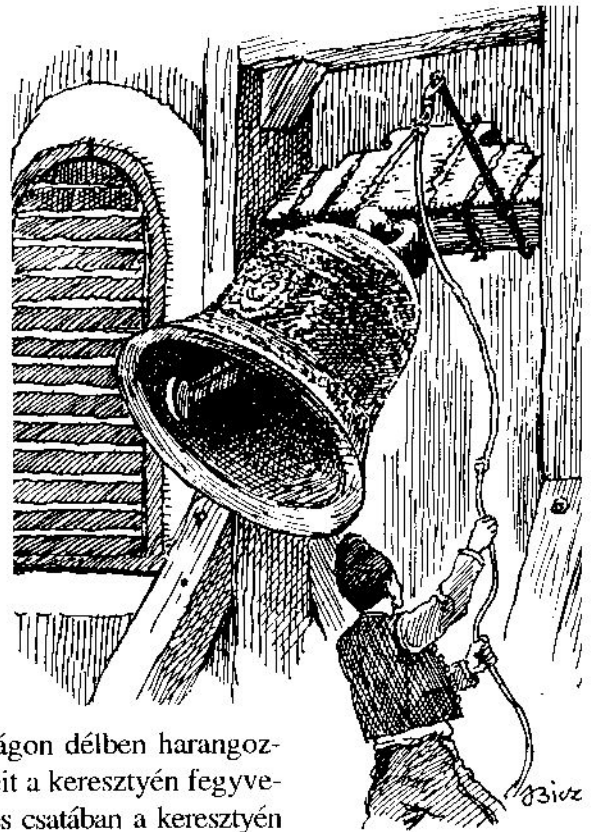
E templom s iskola között
Eutkosztam én is egykoron,
S hűtöttem a templom falán
Kigyulladt gyermek-homlokom.
Azóta hányszor éltem át ott
Lelkem zsenge lavasz-horát!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

A koldusnak, a páriának,
A jöttmentnek is van joga
Istenéhez apai módján
Es nyelvén fohászkodnia.
Csak nektek ajánlgatják templomul
Az útszélét s az égből sátorát?
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

Kicsi fehér templomotokba
Most minden erőik tömörülnek.
Kicsi fehér templom-padokba
A holtak is mellétek ülnek.
A nagyapáink, nagyanyáink,
Szemükbe biztatás vagy vid:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

A déli harangzás története

Réges-régen, még gyermekkorunkban hallottuk azt a jóízű kis adomát, hogy mikor egyik, mostoha anyagi viszonyok között élő egyházunk tagjait a hatalmas és gazdag római katolikus püspök emissarusai kísértgettek, testvéreink végre ezt az ajánlatot tették: „*jól van, lépünk alkura. Az urak adják nekünk a pénzt, mi pedig behozzuk a déli harangozást!*” Már ebből is sejthetjük, hogy ez a szokás, mely több helyen nálunk reformátusoknál is divatos, valami nagy és főbenjáró dogmatikai nehézségekbe nem ütközhetik. Nem is ütközik! Olyan történelmi háttere van ennek a szokásnak, mely ha aggodalmaink támadnának, bennünket is azonnal megnyugtathat. Mert a tényállás az, hogy midőn 1456-ban a keresztyén hadsereg Hunyadi János fő- és Kapisztrán János szerzetes segédvezérlete alatt az Al-Dunánál gyülekezett, hogy a II. Mohamed szultán fővezérlete alatt Nándorfehérvár ellen nyomuló török hadseregnek útját állja, és a keresztyénséget és hazánkat megvédelmezze, III.

Calixtus pápa elrendelte, hogy az egész keresztyén világon délben harangozzanak, s e harangszóra a nép imára kulcsolja össze kezeit a keresztyén fegyverek győzelméért. Az 1456-ik évi július 20-án vívott véres csatában a keresztyén csapatok a török hadakat csaknem tönkre verték. A győzelem hírért a pápa augusztus 6-án vette, s ennek folytán meghagyta, hogy ezen örömhír emlékéül a déli harangszó örökkön-örökké fenntartassék. Nohát ebben az egy dologban nem nagy baj, ha pápisták vagyunk is. (Debreceni Protestáns Lapok 1901. 413.o.)

Petőfi Sándor (1823-1849): Szeptember végén

Koltó, 1847. szeptember

Még nyílnak a völgyben a kertí virágok,
Még zöldel a nyárfa az ablak előtt,
De látod amott a téli világot?
Már hó takará el a bérci tetőt.
Még ifjú szivemben a lángsugarú nyár
S még benne virít az egész kikelet,
De íme sötét hajam őözbe vegyül már,
A tél dere már megüté fejemet.

Elhull a virág, eliramlik az élet.
Ülj, hitvesem, ülj az ölembe ide!
Ki most fejedet kebelemre tevéd le,
Holnap nem omolsz-e sírom fölibe?

Oh mondd; ha előbb halok el, tetemimre
Könnyezve borítasz-e szemfödelet?
S rábírhatsz-e majdan egy ifjú szerelme,
Hogy elhagyod érte az én nevemet?

Ha eldobod egykor az özvegyi fátyolt,
Fejfámra sötét lobogóul akaszd,
Én feljövök érte a síri világból
Az éj közepén, s oda leviszem azt,
Letörlni véle könnyűimet érted,
Ki könnyeden elfeledéd hívedet,
S e szív sebeit bekötözni, ki téged
Még akkor is, ott is, örökre szeret!

KÖZSÉGÜNK TÖRTÉNETE III.

Írta: Dr. Karácsonyi János 1938-ban

A bejegyzések szerint az elválás előtt emberemlékezet óta, sőt az elődök emlékezete óta tart az egyezés. Így két emberöltőt tekintve is **1650** lehet az egyesülés ideje, de a hagyomány még ennél is régebbinek tartja. A község lelkipásztorainak száma 1755 óta 12. Nevük: Kántor György, R. Szombati Mihály, Kajári István, Kókényesdi Pál, Szeremlei Cs. Mihály, Tasnádi Szűcs István, Szabó József, Bacsó János, Tóth Sámuel, Damén Sámuel, Vladár János, Vladár József, Svingor Jenő. Tanítóinak száma ugyanezen idő alatt 20. Nevük: Rozsnyai Farkas, Molnár Mihály, Gáti János, Bonta Márton, Jordán István, Vályai István, Sziki István, Lencsés Sámuel, Nagy József, Vass István, Molnár István, Bede Dániel, Molnár István újra visszahelyezve, Csabai József, Csabai Lajos, Török Sámuel, Árvai Károly, Pap Dániel, Karácsonyi János. Életútjuk megtanít arra, mily végtelen fontos egy község számára tisztviselőinek személyisége, a személyiség mélyén a maguk hitének ereje vagy erőtlensége.

A **torony** aljától kezdve **1762-ben** készült teljesen fából. Még vas szöveget sem használtak az építkezésnél, hanem az óriási nagy gerendákat faszögekkel fogták össze. A torony ablakainál érdekes faragványok voltak, melyek a tornyot díszítették, de ez idővel elkorhadt, a legutóbbi renoválás alkalmával leszedték és elpusztult. A templom kisebbik része őseredetű, a hagyomány szerint még a husziták építették. **A templom nagyobbik részét 1784-ben** építették a kisebbik részhez, s ehhez képest a kisebbik részt is megemelték II. József császár engedelmével. 1786-ban, augusztus 23-án délután 3-4 óra között villámcsapás érte és kigyúlt, de sikerült hamar eloltani. Az 1788. év június 12-én esti 5 órakor szenvedett villám ütést, de nem gyújtott. Az **1799 és 1800** években épült a parochia a régi helyén és pedig fundamentumtól kezdve. **1800. július 11-én** borzalmas vihar vonult végig a községen és utána árvíz öntötte el a községet, úgy hogy az épülő parochiát alig tudták megmenteni, az anyag egy részét így is elvitte a nagy víz. 1802-ben már az új iskolaház köépületének alapköve tetetett le, a felépítése zsupfedéllel az **1803. évben** be is fejeztetett. Az iskola pár év múlva szűknek bizonyult, a gyermekek száma rohamosan nőtt, úgyhogy az 1821. február 18-án tartott eklézsiái gyűlésen már elhatározták az iskolaháznak a kibővítését. Ezen határozat még ugyanazon évben teljesezésbe is ment. Aztán pincét, istállót stb. építenek vagy újítanak gyors tempóban úgy a parókián mint az iskolában. Soha nem kollektálnak, vagyis gyűjtenek, erre büszkék is. Hitéletük különösen **Tasnádi Szűcs István** idejében nagyon erős. Az egyházi fegyelmezés megdöbbentő és felséges példáival találkozunk ezen csodálatra méltó pásztori lélek szelíd uralma alatt. Ennek a fenségesen alázatos személyiségnek a hite úgy világít, mint csillag az éjszakában, és sokakat tanít az igazságra és készítet a bűnbánatra. Utána lassan, de folyamatosan hanyatlik a lelki élet. Az idők lelke is megváltozik, **1830-ban** egy nagy **kolerajárvány** pusztít községünkben, mely **80 embert** követelt áldozatul. 1868. július 26-án reggel 6 óra körül a szalmafedelű iskolaház ki nem tudható okokból teljesen leégett. Ettől kezdve már csak javítgatnak, tataroznak ki tudja hányszor. Aztán a világháború kitörését megelőzően **1914-ben**, mintegy végső erejét összeszedve a gyülekezet, **Molnár Sámuel** lelkész buzdítására **iskolát és tanítói lakot** épít, hogy az apák legalább gyermekükről gondoskodjanak, mielőtt életüket áldoznák a haza oltárán. A gyűlölet és vértengerből, mely végigömlik az egész világon, nekünk is jutott **tíz aranybetűs sor**, amely a templom falára márványtáblára van vésve, az elesettek drága nevei, akik életüket áldozták hazánkért. (Egyébként 114 katonája volt Radostyánnak, s a 10 hősi halotton kívül volt 6 hazatért hadirokkant.) Radostyán község, mint a mesebeli főnix madár ifjúságával és erejével soha nem látott szépségben emelkedett fel a világháború szenvedéseiből. Hét évre új iskolája megépítése után hozzáfogott új parochiájának felépítéséhez, amit **1921-22-ben** be is fejezett. Négy évvel később közadakozásból két harangot vett a régi helyébe, melyet a világháborúban odaajándékozott a házának, hogy ágyút öntsenek belőle. **1928-ban** újabb egyházszeretetről tettek bizonyágot, midőn templomot renováltattak és **organát** építettek. Mindezek az építkezések bizonyítják, hogy nagyapáink, dédapáink nem vártak és nem kértek senkitől sem segítséget, hanem Isten segítségében és saját erejükben bízva, cselekedtek, amit cselekedniük kellett.

(Folytatjuk)

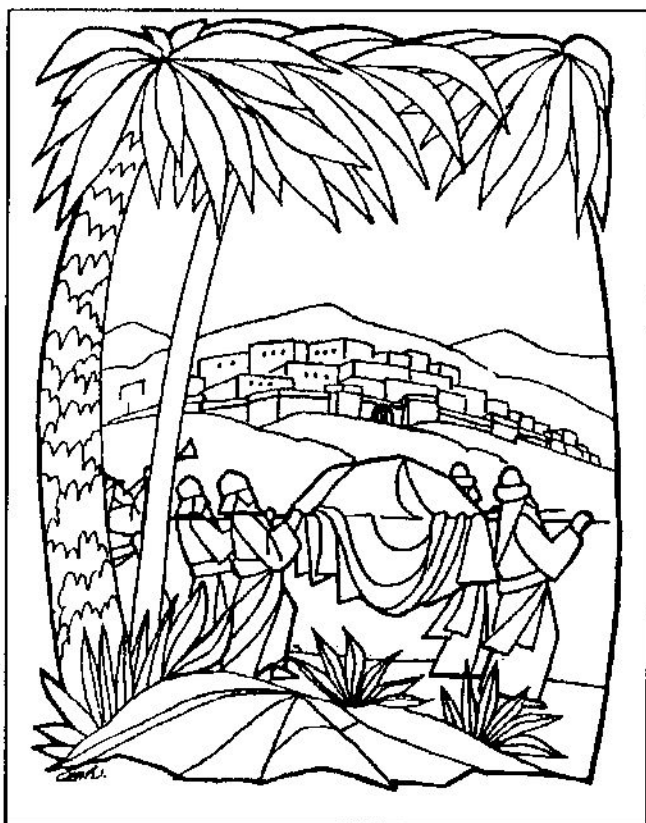
GYERMEKEINKNEK

Az augusztus 13-i cári túlerő előtti világosi fegyverletételt az osztrák megtorlás követte. Október 6-án Aradon kivégezték a magyar szabadságharc 13 tábornokát. Így bukott el a forradalommal indult hősi küzdelem. Erre emlékezve próbáljátok megválaszolni a következő kérdéseket!

TÖRTÉNETI TOTÓ

1. Melyik forradalom hatására robbant ki 1848. március 15-én a forradalom Pesten? 1. A prágai. 2. A bécsi. X. A párizsi. **2. Ki szerkesztette a 12 pontot?** 1. Petőfi Sándor. 2. Kossuth Lajos. X. Jókai Mór. **3. Ki volt az országgyűlési ifjak vezére?** 1. Lovassy László. 2. Petőfi Sándor. X. Jókai Mór. **4. Hol volt az országgyűlés 1848 márciusában?** 1. Budán. 2. Pozsonyban. X. Debrecenben. **5. Ki volt az első felelős kormány miniszterelnöke?** 1. Széchenyi István. 2. Kossuth Lajos. X. Batthyányi Lajos. **6. Melyik vár védője volt Klapka György?** 1. Buda. 2. Komárom. X. Esztergom. **7. Ki volt a vörössipkások vezére?** 1. Jellasics. 2. Damjanich. X. Görgey. **8. Melyik volt győztes csata?** 1. A pákozdai. 2. A segesvári. X. A kápolnai. **9. Melyik hadsereg főparancsnoka lett Bem?** 1. A dunántúlié. 2. A felvidékié. X. Az erdélyié. **10. Mi a vers címe: „Trombita harsog, dob pereg”?** 1. Csatadal. 2. Csatában. X. Előre. **11. Melyik helységről mondta Petőfi a következőket: „E város volt a magyar forradalomnak oroszlanbarlangja”?** 1. Széphalomról. 2. Sárospatakról. X. Tokajról. **12. Ki volt az osztrák megtorlás vezetője?** 1. Paskievics. 2. Windischgrätz. X. Haynau. **13. Hol tették le a fegyvert?** 1. Aradon. 2. Világosnál. X. Fehéregyházánál. **13+1. Ki volt az osztrák császár az 1848-as magyar forradalom kitörésekor?** 1. V. Ferdinánd. 2. Ferenc József. X. III. Károly. (Összeállította: Palágyi-Deák Katalin) A helyes megfejtők október végéig jutalmat kapnak.

OLVASD EL ÉS SZÍNEZD KI!

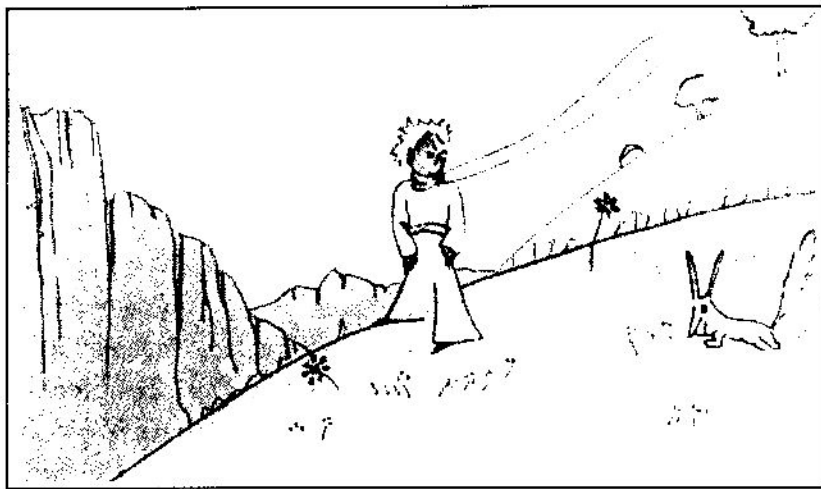
Jerikó falai hit által összeomlanak

Józsué 6.

Isten nem feledkezik meg ígéreteiről. Izráel népe 40 évig vándorolt a pusztában, de végül elfoglalhatták az országot amit az Úr Ábrahámnak megígért. Józsué, Mózes utóda. Tudta, hogy ezen a földön erős városok vannak és harcrakész emberek élnek. Józsué azonban azt is tudta, hogy Isten segíteni fog. Az Ígéret földjén az első város Jerikó. Nagy város vastag kőfalakkal. Amikor Józsué engedelmesen azt teszi, amit az Úr mond, a város harc nélkül kezébe kerül. Józsué mindig engedelmeskedik és ezért nagy csodákat él át. Hat napon keresztül járja körbe a várost a néppel, elől a papok a szövetség ládájával. A hetedik napon ugyanezt hétszer teszik meg. Ezután a papok megfűjták a kürtöket, és az izraeliták harci kiáltásban törtek ki. És ebben a pillanatban megmozdul a föld, Jerikó vastag falai összeomlanak! Kánaán első városát elfoglalták! Mindezt Isten tette.

Mese felnőtteknek és gyermekeknek

Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg (részlet)

Akkor jelent meg a róka. – Jó napot! – mondta a róka. – Jó napot! – felelte udvariasan a kis herceg. Megfordult, de nem látott senkit. – Itt vagyok az almafa alatt – mondta a hang. – Ki vagy? – kérdezte a kis herceg. – Csinosnak csinos vagy... – Én vagyok a róka – mondta a róka. – Gyere, játsszál velem – javasolta a kis herceg. – Olyan szomorú vagyok... – Nem játszhatom veled – mondta róka – Nem vagyok megszelídítve. Ó, bocsá-

nat! – mondta a kis herceg. Némi tűnődés után azonban hozzátette: – Mit jelent az, hogy megszelídíteni? – Te nem vagy idevalósi – mondta a róka. – Mit keresel? – Az embereket keresem – mondta a kis herceg. Mit jelent az, hogy megszelídíteni? Az embereknek – mondta a róka – puszkájuk van és vadásznak. Mondhatom, nagyon kellemetlen! Azonfölül tyúkot is tenyésztenek. Ez minden érdekességük. Tyúkokat keresel? – Nem – mondta a kis herceg. – Barátokat keresek. Mit jelent az, hogy „megszelídíteni”? Olyasmi, amit nagyon is elfelejtettek – mondta róka. – Azt jelenti, kapcsolatokat teremteni. – Kapcsolatokat teremteni? – Úgy bizony – mondta a róka. – Te pillanatnyilag nem vagy számomra más, mint egy ugyanolyan kisfiú, mint a többi száz- meg százezer. És szükségem sincs rád. Ahogyan neked sincs énrám. Számodra én is csak ugyanolyan róka vagyok, mint a többi száz- meg százezer. De ha megszelídítesz, szükségünk lesz egymásra. Egyetlen leszel számomra a világon. És én is egyetlen leszek a te számodra... – Kezdem érteni – mondta a kis herceg. – Van egy virág... az, azt hiszem, megszelídített engem... – Lehet – mondta a róka. – Annyi minden megesik a Földön... – Ó, ez nem a Földön volt – mondta a kis herceg. A róka egyszeriben csupa kíváncsiság lett. – Egy másik bolygón? – Igen. – Vannak azon a bolygón vadászok? – Nincsenek. – Lám, ez érdekes. Hát tyúkok – Nincsenek. – Semmi sem tökéletes – sóhajtott a róka. De az visszatért a gondolatára: – Nekem bizony egyhangú az életem. Én tyúkokra vadászom, az emberek meg énrám vadásznak. Egyik tyúk olyan, mint a másik; és egyik ember is olyan, mint a másik. Így aztán meglehetősen unatkozom. De ha megszelídítesz, megfényesednék tőle az életem. Lépések nesztét hallanám, amely az összes többi lépés nesztétől különböznék. A többi lépés arra késztet, hogy a föld alá bújjak. A tiéd, mint valami muzsika, előcsalna a lyukamból. Aztán nézd csak! Látod ott azt a búzatablát? Én nem eszem kenyeret. Nincs a búzára semmi szükségem. Nekem egy búzatabláról nem jut eszembe semmi. Tudod, milyen szomorú ez? De neked olyan szép aranyhajad van. Ha megszelídítesz, milyen nagyszerű lenne! Akkor az aranyos búzáról rád gondolhatnék. És hogy szeretném a búzában a szél susogását... A róka elhallgatott, és sokáig nézte a kis herceget. – Légy szíves, szelídíts meg! – mondta. – Kész örömet – mondta a kis herceg – de nem nagyon érek rá. Barátokat kell találnom, és annyi mindent meg kell ismernem! Az ember csak azt ismeri meg igazán, amit megszelídít – mondta a róka. – Az emberek nem érnék rá, hogy bármit is megismerjenek. Csupa kész holmit vásárolnak a kereskedőknél. De mivel barátkereskedők nem léteznek, az embereknek nincsenek is barátaik. Ha azt akarod hogy barátod legyen, szelídíts meg engem. – Jó, jó, de hogyan? – kérdezte a kis herceg. – Sok-sok türelem kell hozzá – felelte a róka. – Először leülsz szép, tisztas távolba tőlem, úgy, ott a fűben. Én majd a

szemem sarkából nézlek, te pedig nem szólsz semmit. A beszéd csak félreértések forrása. De minden áldott nap egy kicsit közelebb ülhetsz... Másnap visszajött a kis herceg. Jobb lett volna, ha ugyanabban az időben jössz – mondta a róka. – Ha például délután négykor érkezel majd, én már háromkor elkezdek örülni. Minél előrébb halad az idő, annál boldogabb leszek. Négykor már tele leszek izgalommal és aggodalommal ; fölfedezem, milyen drága kincs a boldogság. De ha csak úgy, akármikor jössz, sosem fogom tudni, hány órára öltöztessenem díszbe a szívemet... Szükség van bizonyos szertartásokra is.-Mi az, hogy szertartás? – kérdezte a kis herceg. – Az is olyasvalami, amit alaposan elfelejtettek – mondta a róka. – Attól lesz az egyik nap más, mint a másik, az egyik óra különböző a másiktól. Az én vadászaimnak is megvan például a maguk szertartása. Eszerint minden csütörtökön elmennek táncolni a falubeli lányokkal. Ezért aztán a csütörtök csodálatos nap! Olyankor egészen a szőlőig elsétálok. Ha a vadászok csak úgy akármikor táncolnának, minden nap egyforma lenne, és nekem egyáltalán nem lenne vakációm. Így aztán a kis herceg megszelídítette a rókát. S amikor közeledett a búcsú órája: Ó! – mondta a róka. – Sírnom kell majd. Te vagy a hibás – mondta a kis herceg. – Én igazán nem akartam neked semmi rosszat. Te erősködtél, hogy szelídítselek meg. Igaz, igaz – mondta a róka. Mégis sírni fogsz ! – mondta a kis herceg. Igaz, igaz – mondta a róka. – Akkor semmit nem nyertél az egészszel. – De nyertem – mondta a róka. – A búza színe miatt. – Majd hozzáfűzte – Nézd meg újra a rózsákat. Meg fogod érteni, hogy a tiéd az egyetlen a világon. Aztán gyere vissza elbúcsúzni, s akkor majd ajándéku- elárulok neked egy titkot. A kis herceg elment, hogy újra megnézze a rózsákat. – Egyáltalán nem vagytok hasonlók a rózsámhoz – mondta nekik. – Ti még nem vagytok semmi. Nem szelídített meg benneteket senki, és ti sem szelídítettetek meg senkit. Olyanok vagytok, mint a rókám volt. Ugyanolyan közönséges róka volt, mint a többi száz- meg százezer. De én a barátommá tettem, és most már egyetlen az egész világon. A rózsák csak feszengtek, ő pedig folytatta: – Szépek vagytok, de üresek. Nem lehet meghalni értetek. Persze egy akármilyen járókelő az én rózsámra is azt mondhatná, hogy ugyanolyan, mint ti. Holott az az igazság, hogy ő egymaga többet ér, mint ti valamennyien, mert ő az, akit öntözgettem. Mert ő az akire burát tettem. Mert ő az, akit szélfogó mögött óvtam. Mert róla öldöstem le a hernyókat (kivéve azt a kettőt-hármat a lepkék miatt). Mert őt hallottam panaszkodni meg dicsekedni, sőt néha hallgatni is. Mert ő az én rózsám. Azzal visszament a rókához. – Isten veled – mondta. – Isten veled – mondta a róka. – Tessék, itt a titkom. Nagyon egyszerű: jól csak a szívével lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan. – Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan – ismételte a kis herceg, hogy jól az emlékezetébe vésse. Az idő, amit a rózsádra vesztegettél: az teszi olyan fontossá a rózsádat. – Az idő, amit a rózsámra vesztegettem... – ismételte a kis herceg, hogy jól az emlékezetébe vésse. – Az emberek elfelejtették ezt az igazságot – mondta a róka. – Neked azonban nem szabad elfelejtened. Te egyszer s mindenkorra felelős lettél azért, amit megszelídítettél. Felelős vagy a rózsá- dért... – Felelős vagyok a rózsámért – ismételte a kis herceg, hogy jól az emlékezetébe vésse.

MAGYAR SZEMMEL. . .

Névtelen német költő Dsida Jenő fordításában: Szép nekünk a mi hazánk

Szép nekünk a mi hazánk!
Hirdeti ezt szívünk, szánk,
Hirdeti a havas orma,
Hirdeti a pásztorokra
Fényt sugárzó éji láng:
Szép nekünk a mi hazánk!

Szép nekünk a mi hazánk!
Itt nevet a nap reánk,
Csörgedező kis patakak
Hús habjai itt szaladnak,
Itt ölelget jó anyánk –
Szép nekünk a mi hazánk!

Szép nekünk a mi hazánk!
Mikor álmkép gyanánt
Az ifjúkort felidézi,
Vén szívünket megigézi –
Mást hogyan is mondanánk?
Szép nekünk a mi hazánk!

Csorba Csaba: Világháborútól világháborúig I.

A lendületes, bár ellentmondásos fejlődést váratlanul megakasztja az I. világháború. Felső-Magyarország már 1915 áprilisában közelről megtapasztalja, milyen is az, ha egy terület hadszíntérré válik: az oroszok áttörik a Kárpátok védővonalát és Felső-Zemplénben pusztítanak, de az ellentámadás visszaveti őket az országhatáron túlra. Újabb és újabb csapatok mennek a frontra, s onnan megérkeznek vissza a sebesültek, akiknek ellátása egyre nagyobb gondot okoz. Hadifogolytáborok létesülnek (pl. Miskolcon). Az ellátás rosszabbodik, ahogy telnek az évek, egyre feszültebb a hangulat, főleg a nemzetiségi propaganda (elszakadás, új határok követelése) aggasztja a közvéleményt. Ennek ellenére az összeomlás az emberek többségét váratlanul éri. Az őszirózsás forradalom eredményeképpen mindegyik megyében megalakulnak a nemzeti tanácsok. Miskolcon és Kassán képviseltetik benne magukat a szociáldemokraták is. Decemberben megalakul Miskolcon a Kommunista Párt helyi szervezete (Pelyhe János és Krausz György irányításával), azonban befolyásukat eleinte nemigen tudják éreztetni, mert a helyi szociáldemokrácia, s annak vezetője, Reisinger Ferenc erősen kommunistaellenes. A Tanácsköztársaság kikiáltását követő időben, 1919 márciusában-áprilisában is sikerül neki a kommunista túlkapásokat mérsékelni. A Tanácsköztársaságnak szembe kell néznie azzal, amivel a Károlyi-kormány nem tudott megbirkózni: a szomszédos államok antant által támogatott intervenciójával, amely a nemzeti önrendelkezés zászlaját lobogtatja, valóban azonban mi sem áll távolabb tőlük, mint a valódi önrendelkezés. A csehek (csakúgy mint a többi szomszédos állam) arra törekednek, hogy Magyarország testéből minél nagyobb darabot szakítsanak ki, s így alakíthassák meg a csehek és szlovákok közös államát. Ennek jegyében vonulnak be 1918 december 29-én Kassára, s megszállják szinte az egész Gömört, Észak-Zemplént, és Tornát. Szándékukban áll a nógrádi-borsodi iparvidék bekebelezése is. A szétzilált, a Károlyi-kormány által szétzüllesztett, gyakorlatilag megszüntetett magyar hadsereg nem lehetett akadály cseh intervenció számára. A tanácskormány – belátva a helyzet veszélyes voltát – kétségbeesett erőfeszítéssel kezdi meg a hadsereg szervezését. Azt azonban már

csehek május 2-án bevonulnak aljajuhelyt is elfoglalják. Az ellen-Május 20-án indul Emódról a kolc elfoglalását eredményezi, majd Szikszót, a következő napon Rima-Zemplén irányába indított akció is Sárospatakat és Sátoraljaújhelyt, 6-nyót és Bártfát. A katonai siker azonban június 20-án megkezdik a egymást az események: a románok ellenük indított támadás a Tisza ság magával hozza az egész tanácskolcra ugyanazon a napon (auguszcsoapatok, mint Budapestre. A román hagyják el a régiót (gazdag zsákmán-Zemplén déli része tele van menekszöttek ide. Igyekeznek felállítani mindig reménykednek a határok trianoni békeszerződés aláírása béke Borsod vármegye területét Torna 3230 km²-nyi területéből Gömörből alig marad Magyarorterületéből 3956 km²-t ítélnék Csehszlovákiának, a hatalmas Zemplén 6282 km²-es területéből pedig mindössze 1775 km² marad Magyarországo. Az elcsatolt területeken magyarok tízezrei maradnak, s jó néhány magyar többségű város (Kassa, Rima szombat, Rozsnyó stb). A határvonal még véletlenül sem az etnikai választóvonalat követi, hanem a kelet-nyugati irányú vasútvonalat, amelyet a csehek mindenáron maguknak akartak biztosítani, függetlenül az adott terület nemzetiségi megoszlásától. Érthető, hogy ez a diktátum elkeseredettséget és mélységes ellenszenvet vált ki a magyarság tömegeiben, s nincs szükség kormánypropagandára ahhoz, hogy általánossá váljon az irredentizmus. Északkelet-Magyarország népe évtizedekig abban a reményben él, hogy sikerül változtatni az erővel kikényszerített igazságtalan határokon, amelynek nap mint nap megszenvedti a hátrányát. A trianoni szerződés kikerülhetetlenné tette a közigazgatás csaknem teljes átszervezését. A lőredék Gömör (323 km² - 16 ezer lakossal nem lehetett önálló megye, így (egyelőre) egyesül Borsoddal. Abauj-Torna esetében felmerül, hogy összeolvasztják Zemplénnel, de a heves tiltakozás hatására megmaradt mindkettő önállóan. A csonka Abauj-Torna megye székhelye Szikszó, amelynek lakossága ekkoriban még az ötzelet sem éri el! Zemplén székhelye továbbra is Sátoraljaújhely marad, amelynek ipari negyedét egy vasúti csomóponttal a „hajózható” Ronyván túl elvágja a határ. Az új megyék nemzetiségi képcére jellemző, hogy a magyarság számaránya eléri a 99 %-ot. A gazdasági világválság az 1920-30-as évek fordulóján tovább nehezíti a Trianon teremtette helyzetet. A megyékben tízezrek nélkülöznek, Miskolc peremén egész nyomortelepek alakulnak ki. Nem kevesen élnek barlanglakásban. Csaknem másfél évtized kell ahhoz a régióban, hogy a nehézségeken úgy-ahogy úrrá legyenek s beinduljanak a fejlesztési programok. A paraszti kisbirtokok azonban továbbra is a fejlődés gátjai, a kicsiny földeken családok ezrei nyomorognak. A hegyaljai borgezdaságokat szintén hátrányosan érinti a válság, hiszen az országcsönkítással a korábbi felvevő piacoktól esik el. Kihaszánva a ténylegesen meglévő társadalmi feszültségeket, több helyen termékeny talajra talál a szociáldemokrata, kommunista agitáció, de a szélsőséges baloldali irányzatok sohasem kapnak tömeges támogatást. Váratlanul kerül sor az 1938 novemberében a bécsi döntésre, amelynek értelmében napokon belül megkezdik a magyar csapatok a Felvidék Magyarországnak juttatott területei megszállását (Horthy előzőleg nem diktátumot, hanem népszavazást javasolt). 1938 ban egyes területek visszacsatolásának hírért a lakosság kitörő örömmel fogadja. Visszakerül Abauj-Tornából 1164 km² (68 ezer lakos), Kassa városa (93 km² - 58 ezer lakos). Gömör-Kishont 1694 km²-rel és 92 ezer lakossal. Zemplén 611 km² területtel és 47 ezer lakossal gyarapszik. Az emberek reménykednek, s reményüket a propaganda is táplálta, hogy egyszer, nem is olyan sokára teljes igazságot szolgáltatnak Magyarországnak.

nem tudja megakadályozni, hogy a Miskolcra, s azt sem, hogy Sátoraljaújhelyt három héttel kell várni. A hadművelet, amely május 22-én Miskolcra visszafoglalják Putnokot, 30-án szombatot és Edelényt. Június 4-én a sikeres: visszafoglalják Tokajt, 5-én ún Kassát, 9-én Eperjest, 10-én Rozsnyó egyértelmű. Az antant jegyzékére területek kiürítését. Gyorsan követik nem tartják be az antant jegyzékét, az vonalánál összeomlik. A katonai rendszer bukását (augusztus 1). Miskolcra (4) vonulnak be a román királyi csapatok csak 1919 november közepén (nyugalom). Borsod, Abauj-Torna és külfelkkel, akik a cseh megszállás elől az ideiglenes közigazgatást, ám még módosításában is. Az illúziókat csak a (1920 június 4) oszlatja el. A trianoni érintetlenül hagyja, viszont Abauj-Tornát 1551 km²-t Csehszlovákiához csatol. szágnak valami, hiszen 4279 km²-nyi területet veszít. (Folytatjuk)

Az egyházközség hírei, és hirdetések

A második oldalon leírtak folytatása: Két miskolci mérnök – mindketten fa-szakértők – szeptember közepén megvizsgálta **harangtoronyunkat**, közben azt a megjegyzést tették, hogy ilyet még ők sem láttak. Megrendeltük náluk a torony fa-szerkezetének műszaki rajzát, mert enélkül nem lehet sem a hibákat megállapítani, sem a szükséges javítások, vagy helyreállítás módját meghatározni. Az Országos Műemlékvédelmi Hivatal szerény támogatást ígért, ha még ebben az évben beadjuk hozzájuk a javítás támogatása iránti kérelmünket.

Az egyházközség elkészítette a **parókia** gázfűtésének tervét, mely két részből áll. Az első részben csak egy konvektort szerelünk fel a Filep Zoltán ny. lp. úr családjával történt megállapodás értelmében birtokbavett sarki szobában, amelyet már kifestettünk. Ebben rendezzük be az irodát és a gyülekezeti termet, amelyben az ifjúsággal szeretnénk foglalkozni, valamint itt tartjuk majd a bibliaórákat is.

Szíves tudomására adjuk a gyülekezet tagjainak, hogy az 1993 szeptembere óta szolgálatot végző **Várady Zsolt** atyánkfia segédlelkészi vizsgáját a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem teológiai szakán 1994 szeptember közepén sikeresen letette, miután július közepén szűk családi körben tartotta esküvőjét dr. Palágyi Deák Katalinnal. Lakásuk a Sajószentpéter-nagytemplomi parókiaán van, miután Horváth Barna esperes úr családjával a Bányai-egyházközség újonnan épült parókiajába költözött. Várady Zsolt atyánkfiát – szükség esetén a Radostyánnal azonos telefonkörzetben – a 345-519-es telefonszámon lehet elérni. Természetesen szolgálatait alkalmával, helyben minden ügyben a hívek rendelkezésére áll.

Az új iskolaévvvel megkezdődött a **hitoktatás** is. A helyben tanuló alsótagozatos gyermekeknek pénteken tartunk hittanórát az iskolában. A parasznyai körzeti iskolába járó felsőtagozatos gyermekeknek hétfőn van az ottani iskolában hittanóra. Az ötödikeseknek és hatodikosoknak az 5. órában, a hetedikeseknek és a nyolcadikosoknak a 6. órában. Szeretettel kérjük a szülőket, hogy kísérik figyelemmel a gyermekek hittanórán való részvételét, mert csak a szülők felelősségérzete lehet az, ami a gyermekek hittanórán való részvételét biztosítani fogja.

A ránk következő 1995. évben ugyan nem lesz **konfirmáció**, de mivel a megtanulandó anyagot nem szeretnénk egyszerre a gyermekekre zúdítani, a most kezdődő október hónap elején a parókiaán megkezdjük a konfirmandusok oktatását az 1996-os konfirmációjukra. Azok a gyermekek, akik nem járnak hittanra és templomba, vagy nem hűségesen járnak, nem konfirmálhatnak. Azokat, akik nem konfirmáltak, a jövőben nem fogjuk megesknetni!

Köztudomású, hogy Radostyánban csak a református egyház harangtoronyában van két harang (míg másiutt vannak különféle felekezeti templomok, több haranggal). Tehát, ha a községünkben lakóknak **harangszóra** van szükségük, csak tőlünk (a református egyháztól) kérhetnek harangszót. A harang fenntartása és a harangszó pénzbe kerül. Kérjük azért mindazokat, akik nem tagjai az egyháznak, tehát nem egyházfenntartók, hogy a harangozási díjakat szíveskedjenek rendszeresen fizetni, mert szükség esetén nehézségbe ütközhet a harang megszólaltatása.

Hasonlóképpen adjuk tudtára mindenkinek, hogy a községben lévő **temető** ősidőktől a református egyház tulajdona, ezért minden sírral kapcsolatos munkát szíveskedjenek előzetesen a kurátor úrnál bejelenteni.

Október utolsó vasárnapján lesz az újborért való hálaadás alkalma, amikor is **úrvacsorát** osztunk. Azon a napon **presbiteri gyűlést** is fogunk tartani, amelyre már ezúton hívjuk Presbiter testvéreinket!

A **Radostyáni Sion** legutóbbi számának megjelenése óta **megkereszteltük** a következő kilenc gyermeket: Molnár Szabina, Szőke Fanni, Rác Ádám, Király Gábor, Boczki Martin János, Tóth Tamás, Tóth Balázs, Szeszák Fruzsina, Kiss Roland. Megtartottuk a **konfirmációt**, amelyről lapunk más helyén beszámoltunk. **Megeskettük** ifj. Demeter József és Tóth Judit református ifjú testvéreinket. **Eltemettük** Lchotai Jánosné Alexa Irén (66), Szobonya János (71), Dienes Sásndorné Szobonya Ilona (54), Czakó Gyula (63 éves) testvéreinket.

Isten dicsőségére özvegy Czakó Gyuláné testvérünk **adományozott** 1.000.- forintot.

A várható kiadások fedezésére szükséges az **egyházfenntartói járulékok** mielőbbi befizetésével az egyház anyagi helyzetét stabilizálni. Ezért kérjük Testvéreinket, hogy minél előbb szíveskedjenek befizetni az ez évben még hátralévő tartozásukat! Sőt kérjük, hogy az Isten dicsőségére szánt adományaikkal is segítsék egyházközségünk zökkenőmentes életét!

A DOLOGNAK SUMMÁJA, MINDEZEKET HALLVÁN, EZ: AZ ISTENT
FÉLJED, ÉS AZ Ő PARANC SOLATIT MEGTARTSAD; MERT EZ AZ
EMBERNEK FŐ DOLGA. (Préd.12:15.)